

HELDEN

Een solozeiler nadert na een oceaanoversteek de archipel waar hij zijn voorraden moet aanvullen. Onderweg is het een en ander gaan haperen, waaronder zijn dynamo. Hij heeft geen voltprik meer in zijn accu's en dat baart hem zorgen. Geen radio, geen navigatieverlichting, geen instrumenten en vooral geen startklare motor wanneer hij behoedzaam door de nauwe doorgangen van een koraalrif naar de veilige baai moet manoeuvreren. Hij MOET die motor aan de praat zien te krijgen. Er zit geen slinger aan, maar wel een vliegwiel dat niet volledig is ingebouwd. Als zijn bestemming in zicht komt, boort hij boven het vliegwiel een gat in de bodem van de kuip, steekt daar een uiteinde van het bezaansval door, draait dat strak en niet slappend enkele malen rond het vliegwiel, klimt tot halverwege in de bezaansmast, klemt zich vast aan het andere eind van het val en springt naar beneden. Hij vindt zichzelf op de kuipvloer terug met een paar gebroken ribben, een gekneusde enkel en nog wat narigheid, maar de motor loopt!

Deze zeiler is een van mijn helden. Een extreem toonbeeld van de vaste wil om jezelf te kunnen redden. Een karaktereigenschap die wat mij betreft niet genoeg door toonbeelden, rolmodellen en helden kan worden uitgedragen. Zeker in de zeilsport. Want zeilen staat in al zijn facetten voor vrij zijn. Dan moet je niet afhankelijk zijn van anderen voor alles wat je in eigen hand kunt houden. En nog minder moet je problemen die je zelf kunt oplossen op anderen afwentelen. Dat geldt niet alleen voor langeafstandszeilers, maar ook op de plas, in de Delta of langs de kust.

In het vorige nummer van *Zeilen* staan verstandige woorden over wat je zoal aan voorbereidingen kunt treffen om pech onderweg het hoofd te kunnen bieden, maar aan tips, trucs en handige spullen gaat iets vooraf. Zelfredzaamheid zit tussen de oren. Je kunt gezegend zijn met kennis, goed gereedschap, minutieuze voorbereiding, reserveonderdelen en training in van alles en nog wat, maar zonder de *drive* om je eigen boontjes te kunnen doppen, doe je er niets mee. Sterker nog, zonder een stevig portie zelfredzaamheid in je houding kom je aan al die voorbereidingen en hulpmiddelen niet eens toe.

Ik had in de haven van Lymington ooit Maurice Bailey op de thee. De man die samen met zijn vrouw Maralyn 117 dagen in een reddingvlotje op de Stille Oceaan dobberde. 1500 mijl legden ze af. Het verhaal dat hij zelf vertelde was nog indringender dan het boek dat hij schreef (*117 Days Adrift*). Maar de meeste indruk maakte het gebaar van bescheidenheid waarmee hij alle credits voor hun overleving aan zijn vrouw gaf. "Ik kon alleen maar kennis inbrengen, zij had de wil om voor elk probleem een oplossing te vinden en ze gaf het nooit op." Geen woord te veel gezegd. Beeld je dat vlotje eens in. Het was na drie maanden onder de gloeiende zon en door plaagstootjes van haaien al gevaarlijk aan het aftakelen. Maurice en Maralyn hadden geen vlees meer op hun botten. Hun doorzitwonden wilden door het zoute water in het vlot niet meer helen. Maar elke

"Ik kon alleen kennis inbrengen, zij had de wil om voor elk probleem een oplossing te vinden"

dag pakte Maralyn op een vaste tijd haar pen en notitieboekje en maande Maurice bij de les: het volgende detail in de bespreking van hun volgende zeiljacht. Zoveel geestkracht!

Zelfredzaamheid zou je moeten oefenen, al was het alleen maar om tegenwicht te bieden aan de invloeden die je ervan beroven. Nogal wat maatschappelijke trends zijn gericht op 'snel en gemakkelijk', 'kant-en-klaar', 'ontzorgen', 'wel de lusten, niet de lasten'. Die trends slaan de zeilsport niet over. Bootbezit tendeeft naar boot huren. Kennis van de boot en inzicht in wat te doen als... vloeien daarmee weg. Regulier onderhoud wordt steeds meer uitbesteed. Schermpjes en software zijn prachtige hulpmiddelen bij de navigatie, maar ze gaan zo langzamerhand behoorlijk over de top met hun compleet geïntegreerde systemen. Kennis, gevoel, intuïtie en inzicht worden onbewust ingeruild voor geloof in de 'waarheid' die het systeem laat zien. Maar zijn de meeste zeilers niet totaal onthand als hun black box niet doet wat hij zou moeten doen?

ROB BIJNSDORP is journalist, communicatieadviseur en zwerver op en langs het water. De nieuwste ontwikkelingen in jachtontwerpen en navigatie-elektronica gaan aan hem voorbij. Maar des te meer gaat zijn aandacht uit naar de kwaliteit van het leven aan boord en naar de bijzonderheden van het water waarop we varen. Veel trouwe lezers van *Zeilen* zullen zich Robs vroegere reisverhalen herinneren, over verre kusten maar ook de kreekjes van de Biesbosch.